

# ПАМ'ЯТКА

## ОБЕРЕЖНО! НЕБЕЗПЕЧНІ ХІМІЧНІ РЕЧОВИНИ

**ХЛОР (Cl)** - зеленувато-жовтий газ з характерним запахом. Слаборозчинний у воді. Сильний окислювач. Не горить. Зберігається у зрідженому виді під тиском. При виливі переходить в газоподібний стан. У 2,5 рази важчий за повітря, тому скупчується на низинних ділянках поверхні, у підвалах, тунелях.

Гранично допустима концентрація – 1 мг/м<sup>3</sup>. Дія протягом 30-60 хв. у межах 100-200 мг/м<sup>3</sup> небезпечна для життя, а вища концентрація викликає миттєву смерть.

### НЕБЕЗПЕКА ДЛЯ ЛЮДИНИ

При вдиханні можливий смертельний наслідок. Пари сильно подразнюють слизові оболонки та шкіру, викликають їх опіки. При виливі забруднює водойми.

### ПЕРШІ ОЗНАКИ ОТРУЄННЯ

Різкий біль за грудиною, сухий кашель, блювання, задуха, порушення координації рухів, різь в очах, сльозотеча.

**АМІАК (NH<sub>3</sub>)** - безколірний газ з різким запахом нашатирю. Легший за повітря, добре розчиняється в воді. Зберігається у зрідженому стані під тиском. При виливі переходить в газоподібний стан. Горючий. Горить при наявності постійного джерела вогню. Пари утворюють з повітрям вибухонебезпечні суміші. Ємності можуть вибухати при нагріванні. В порожніх ємностях виникають вибухонебезпечні суміші.

Гранично допустима концентрація – 20 мг/м<sup>3</sup>. Смертельна концентрація – 7 мг/л при вдиханні протягом 30 хв.

### НЕБЕЗПЕКА ДЛЯ ЛЮДИНИ

Небезпечний при вдиханні. При високих концентраціях можливий смертельний наслідок. Пари сильно подразнюють слизові оболонки та шкіру, викликають сльозотечу. При попаданні на шкіру та слизові оболонки викликає їх опіки.

### ПЕРШІ ОЗНАКИ ОТРУЄННЯ

Сильний кашель, задуха, підвищене серцебиття, порушення частоти серцевих скорочень, нежить, почервоніння і свербіння шкіри, різь в очах. При високих концентраціях можливе настання смерті.



## ЯК ДІЯТИ У РАЗІ ХІМІЧНОЇ НЕБЕЗПЕКИ

### ПЕРШОЧЕРГОВІ ДІЇ:

- щільно зачинити вікна та двері, вентиляційні отвори, димоходи;
- заклеїти щілини у вікнах папером чи скотчем;
- увімкнути телевізор, радіо чи телефон для отримання подальших вказівок;
- попередити близьких про небезпеку та можливу евакуацію;
- вимкнути побутові прилади й газ.

У разі евакуації візьміть з собою аптечку. Одягніться так, щоб залишилося якомога менше відкритої шкіри.

Залиште приміщення, використовуючи сходи.

На вулиці не біжіть, не торкайтеся ніяких предметів, не наступайте у калюжі. Не їжте і не пийте нічого.

У разі аварій з викидом **хлору** – намагайтеся пересуватися по **підвищеннях**, викиду **аміаку** – **низинами**.

Якомога швидше виходьте із зони хімічного зараження в бік, перпендикулярний напрямку вітру.

### ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Використовуйте протигази або ватно-марлеві пов'язки, змочені водою або краще **2-5% розчином питної соди (при ураженні хлором), оцтової або лимонної кислоти (при ураженні аміаком)**.

### ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА

Винести потерпілого на свіже повітря. Забезпечити теплом та спокоєм. Дати подихати зволоженим киснем. Шкіру, слизові та очі промити водою або **2% розчином питної соди (при ураженні хлором), або 2% розчином борної кислоти (при ураженні аміаком) не менше 15 хвилин**.

При ураженні аміаком очі закапати 30% розчином альбуциду: 2-3 краплі. Ніс закапати теплою оливковою або персиковою олією.

### ПАМ'ЯТАЙТЕ!

**ПОСТРАЖДАЛИМ ВІД ОТРУЄННЯ НЕБЕЗПЕЧНИМИ ХІМІЧНИМИ РЕЧОВИНАМИ  
ДОПОМОГУ НАДАЮТЬ НА ЧИСТОМУ ПОВІТРІ  
ПОЗА МЕЖАМИ ЗОНИ ХІМІЧНОГО ЗАРАЖЕННЯ.**